

Nr 275.

Av herr Wahlund m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till byggnadsarbeten vid veterinärhögskolan.

Den upprustning inom det högre undervisningsväsendet, som verkställdes under de senaste åren, har ej blott tagit sikte på att förbättra betingelserna för den egentliga undervisningen och forskningen utan även främjat den trivsel för de studerande, som utgör en betingelse för ett gott studiearbete. Sålunda ha nya restaurang- och kårhuslokaler uppförts vid lantbrukshögskolan; tandläkarhögskolan i Malmö har fått motsvarande behov tillgodosedda, vidare ha statsmedel för kårhusbyggnad ställts till förfogande för studentkåren vid karolinska institutet.

Studentkårs- och restauranglokalerna vid veterinärhögskolan befinna sig emellertid ännu i ungefär samma skick som vid högskolans nybyggnad år 1911. Studentkårens medlemsantal uppgick då till omkring 70 och har numera stigit till 265. Med undantag av en institution för obstetrik och bujatrik ha över huvud taget inga nybyggnader skett vid veterinärhögskolan under närmare 40 års tid. Till följd härav måste ett stort nybyggnadsbehov anses föreligga, detta ävenledes med tanke på den av förra årets riksdag beslutade utökningen av veterinärhögskolans lärarstab. Härvid tillkommo tre professurer, fem laboratorsbefattningar samt ett antal assistenttjänster, 1:e och 3:e amanuensbefattningar.

I sitt anslagsäskande till årets statsverksproposition har styrelsen för veterinärhögskolan anhållit om ett anslag å sammanlagt 2 400 000 kronor till nya institutioner för fysiologi, farmakologi och födoämneshygien samt till utbyggnad av kirurgiska hundkliniken. Veterinärhögskolans lärarkollegium har i en bilaga till styrelsens skrivelse påpekat, att frågan om studentkårs- och restauranglokaler oundgängligen påfordrar snar lösning, men att lärarkollegiet då icke ansåg sig böra framställa yrkanden i frågan »alldenstund det torde kunna antagas, att densamma skulle bliva föremål för behandling i annan ordning». I en särskild skrivelse till Kungl. Maj:t har emellertid veterinärhögskolans styrelse äskat ett anslag för budgetåret 1950/51 å 675 000 kronor för uppförande av ifrågavarande restaurang- och kårhuslokaler. Beloppet är i överensstämmelse med en kostnadsberäkning, som byggnadsstyrelsen utfört på Kungl. Maj:ts uppdrag.

I statsverkspropositionen har upptagits en summa av 1 100 000 kronor

för uppförande av institution för fysiologi och farmakologi, medan de övriga anslagsäskandena ej biträts.

Med hänvisning till veterinärhögskolans underförsörjning i lokalhänseende vilja vi gärna vitsorda den stora angelägenhetsgraden av samtliga här ovan nämnda nybyggnader. I nuvarande ekonomiska läge vilja vi emellertid icke föreslå en utökning av det i statsverkspropositionen äskade anslaget. Vi anse emellertid att i fråga om byggnationerna å veterinärhögskolan förtursrätt bör tillerkännas dels den ovannämnda institutionsbyggnaden för födoämneshygien, kostnadsberäknad till 500 000 kronor, dels studentkårs- och restauranglokalerna, kostnadsberäknade till 675 000 kronor. För att ej statsverkspropositionens äskade 1 100 000 kronor skola överskridas, förordas sistnämnda summa nedprutad till 600 000 kronor. Efter vad vi inhämtat från styrelsen för Veterinärmedicinska föreningen är denna förening beredd att genom lån, eventuellt donationer, finansiera resterande 75 000 kronor, om 600 000 kronor till restaurang- och kårhuslokaler ställas till förfogande genom positivt beslut vid årets riksdag.

Vi äro fullt medvetna om att ett bedömande av den inbördes angelägenhetsgraden av så vitt skilda byggnadsprojekt som institutionsbyggnad å ena sidan och kårhus- och restauranglokaler å den andra givetvis är mycket vanskligt och blir beroende på vederbörandes sociala värderingar. Vi vilja framhålla det mindre lyckliga i att en sådan frågeställning skall behöva göras. Ett bedömande av angelägenhetsgraden institutionerna emellan är naturligtvis också vanskligt, även om jämförelseobjekten i detta fall äro mera likartade.

Det har redan framhållits, att de nuvarande studentkårs- och restauranglokalerna, som ursprungligen avsågos för ett antal av omkring 70 studerande, nu skola hysa omkring 265; härtill komma lärare, deltagare i hovslagarkursen, preparandkurser, inseminationskurser, fortbildningskursen, teknisk personal o. s. v. Den nuvarande restaurangen har av 1:e stadsveterinären i Stockholm betecknats som otillräcklig men också ohygienisk och har ej kunnat godkännas.

Vi ha under vitsord åt de övriga institutionernas byggnadsbehov satt ett tillgodoseende av födoämneshygienien i första rummet, då vi, när det speciellt gäller veterinärhögskolan, anse målforskningen vara synnerligen väsentlig. Målforskningen å veterinärhögskolan tar sikte på att omedelbart lösa de mest akuta veterinära problemen, medan den för målforskningen nödvändiga grundforskningen till en ej ringa del kan tillgodoses från den humanmedicinska grundforskningen.

Till belysning av födoämneshygienens stora betydelse inom veterinär utbildning och forskning må dessutom anföras, att för närvarande omkring 40 % av landets veterinärer äro knutna till befattningar inom födoämnes-

hygien. Troligtvis kommer ifrågavarande arbetsområde att ökas, när en ny livsmedelsstadga träder i kraft.

I likhet med vad som framhålles i statsverkspropositionen anse vi att det bör beaktas, i vad mån en nybyggnad för viss institution frigör arbetslokaler för övriga institutioner.

Om byggnadsanslaget fördelas i enlighet med statsverkspropositionen, komma nuvarande avdelningar för fysiologi och farmakologi att frigöras för anatomi och kemi. Detta förslag innebär alltså väsentliga fördelar för fyra institutioner.

Om byggnadsanslaget å andra sidan fördelas enligt här skisserade linjer kommer det följande avdelningar till godo: avdelningen för födoämneshygien, avdelningen för patologi och avdelningen för bakteriologi med epizootologi, som få övertaga lokaler efter födoämneshygien, studentkårs- och restauranglokalerna och centrallaboratoriet, som enligt 1946 års högskoleutredning får lokaler efter Veterinärmedicinska föreningen. Centrallaboratoriets verksamhet skulle direkt beröra kirurgiska klinikerna, medicinska kliniken för icke idisslare, medicinska kliniken för idisslare, avdelningen för obstetrik-gynekologi-andrologi och kemiska avdelningen, varvid laboratorieverksamheten förbilligas och laboratorieutrymmen lösgöras. Plats skulle även kunna beredas röntgenavdelningen, vilken nu icke förfogar över några som helst egna lokaler. Som synes kommer ett fördelande av anslaget på föreslaget sätt tio avdelningar direkt till godo och dessutom Veterinärmedicinska föreningen.

Med hänsyn till ovanstående hemställa vi,

att riksdagen vid behandlingen av byggnadsanslaget för veterinärhögskolan för budgetåret 1950/1951 måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om en fördelning av hithörande anslag i enlighet med vad anförts i denna motion.

Stockholm den 26 januari 1950.

S. G. W. Wahlund. *Bernhard Näsgård.* *Sven Em. Ohlon.*

Birger Andersson. *Bengt Elmgren.* *Torsten Bengtson.*

Ragn. Bergh.

Erik Arrhén.